

Vergaderjaar 2006–2007 C

30 839

Subsidiariteitstoets van het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een kader voor bodembescherming en de wijziging van richtlijn 2004/35/EG (COM(2006) 232)

Nr. 3

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 oktober 2006

De Tijdelijke Commissie Subsidiariteitstoets van de Staten-Generaal heeft recent de behandeling gestart van de kaderrichtlijn bodem.

Teneinde de Staten-Generaal zo spoedig mogelijk te kunnen informeren over het standpunt van de regering is er voor gekozen om, in lijn met de Kabinetsreactie op het Raad van State advies ¹, een verkort fiche op te stellen. Dit verkort fiche bevat een beschrijving van het commissievoorstel en een (voorlopige) beoordeling van subsidiariteit en proportionaliteit en het Nederlandse standpunt.

Zodra beschikbaar ontvangt u binnenkort het uitgebreide fiche waarin alle aspecten, vergelijkbaar met een regulier BNC-fiche, zijn uitgewerkt.

Bijgaand treft u aan het standpunt van de regering ten aanzien van de mededeling (strategie) van de Europese Commissie inzake thematische strategie voor bodembescherming (kaderrichtlijn bodem).

De Minister van Buitenlandse Zaken,
B. R. Bot

¹ Kabinetsreactie op het Raad van State advies «Nederland in Europa, Europa in Nederland» zoals vastgesteld door de Ministerraad op 19 mei 2006 en verzonden aan het parlement op 23 mei 2006.

1. **Titel BNC-Fiche:** Thematische strategie voor bodembescherming; kaderrichtlijn bodem

Datum document:	22 september 2006
Nr. Raadsdocument:	nog niet bekend
Nr. Commissiedocument:	mededeling: COM(2006)231; richtlijn: COM(2006)232
Pre-lex:	http://ec.europa.eu/prelex/detail_dos_sier_real.cfm?CL=nl&DosId=nr.194682 (Mededeling), nr. 194683 (Richtlijn) SEC(2006)620
Nr. impact assessment Commissie:	
Behandelingstraject Raad:	Start voorzien in januari 2007, onder voorzitterschap van Duitsland art 175 lid 1 VEG
Rechtsbasis van het voorstel: Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement:	meerderheidsbesluitvorming, medebeslissing

2. **Essentie Commissie voorstel (max 15 regels):**

Doel van de mededeling (de strategie) van de Commissie is om een duurzaam beheer en gebruik van de bodem te bereiken. De Commissie acht hiervoor een bindend instrument nodig, een richtlijn, om hiermee een vrijblijvende houding van de lidstaten te voorkomen. De richtlijn moet ook bijdragen aan de integratie van bodem in andere (nationale en Europese) beleidsvelden. Er worden acht concrete bedreigingen genoemd: erosie, afname van organisch stofgehalte, verzilting, afname van biodiversiteit, verdichting, aardverschuiving, verharding («sealing») en verontreiniging. De lidstaten moeten maatregelen nemen om te voorkomen dat genoemde bedreigingen zich voordoen, ze moeten mitigerende maatregelen nemen en gedegradeerde bodems waar mogelijk weer herstellen. Daarbij wordt nog een onderscheid gemaakt in bedreigingen die op nationale schaal aangepakt moeten worden (bodemverontreiniging, verharding) en bedreigingen die op lokale of regionale schaal aangepakt mogen worden door het aanwijzen van risicogebieden (de overige bedreigingen, uitgezonderd biodiversiteit, daar is nog te weinig kennis over). De lidstaten krijgen de ruimte om zelf vast te stellen hoe ver zij willen gaan om de bedreigingen te verminderen, hoe ze dat willen realiseren en hoe ze de resultaten gaan monitoren. De richtlijn kent geen normen of gekwantificeerde doelen. De lidstaten hebben zeven jaar de tijd om concrete plannen te maken. Na acht jaar moeten de lidstaten aan de Europese Commissie de voortgang melden, en daarna iedere vijf jaar.

3. **Voorlopig subsidiariteits- en proportionaliteitsoordeel:**

Subsidiariteit: Positief.

Toelichting: Bodem lijkt een beleidsveld dat primair op lokale en regionale schaal ingevuld dient te worden, hoogstens op nationale schaal. Toch heeft Nederland vanaf het begin (o.a. al in de Milieuraad van 2002) onderschreven dat Europees beleid gewenst is. Nederland heeft er belang bij dat ook in andere Europese landen een duurzaam bodembeleid gevoerd wordt, o.a. vanwege een level playing field (bodemverontreiniging), de grensoverschrijdende gevolgen (met name waterhuishouding, kwalitatief en kwantitatief) en de voedselveiligheid. De voorgestelde strategie draagt bovendien bij aan het realiseren van doelen van het internationale biodiversiteitsbeleid, de kaderrichtlijn water, de toekomstige grondwaterrichtlijn, de nitraatrichtlijn en de klimaatdoelstellingen.

Nederland onderschrijft dus het belang van een Europese bodemstrategie.

Proportionaliteit: Negatief wat betreft het voorstel van een richtlijn, positief wat betreft de strategie.

Toelichting: Het kabinet acht het instrument richtlijn disproportioneel. De Commissie heeft de bevoegdheid bodembeleid te formuleren en met name zorg te dragen voor de EU-aspecten zoals het creëren van een level playing field, en te zorgen dat binnen Europa bodem waar relevant in andere beleidsvelden geïntegreerd wordt. Bodembeheer is echter bij uitstek een beleidsveld dat op nationale, regionale en lokale schaal ingevuld moet worden, met slechts beperkt internationale aspecten. De strategie voldoet dus wel aan de proportionaliteitstoets, de richtlijn echter niet.

4. Nederlands belang:

De Europese bodemstrategie is een ondersteuning van het vigerende Nederlandse bodembeleid. Zie verder onder het kopje subsidiariteit. Nederland is voorstander van een Europese bodemstrategie in de vorm van een aanbeveling of een actieprogramma. Belangrijk is de ingezette lijn met het bodembeleid overeind te houden, zonder specifieke voorschriften voor de verantwoordelijkheidsverdelingen tussen de overheden. De richtlijn leidt waarschijnlijk tot extra financiële en administratieve lasten (voor bedrijfsleven en overheden), maar dit is nog moeilijk in te schatten. Nederland wil dus wel een strategie maar acht een bindend instrument niet nodig. Ook wil ze geen kwantitatieve doelen en normen en geen criteria voor aanwijzing van de risicogebieden (nu niet het geval, maar dat zou kunnen veranderen). Ten slotte is afstemming met andere aanpalende beleidsvelden noodzakelijk, zoals met afval, Kader Richtlijn Water, pesticiden en landbouw.